

ακόμη λογαριάζουν τους πολίτες τους, ακόμα και τους ξενόφερτους τους βοηθάν να προκόψουν»...

- Ενα σπιτικό, αυλή με τις μελιτζάνες και τον βασιλικό -σήμα κατατεθέν ελληνικού σπιτικού στην Αυστραλία, αφού έτσι τα εντόπιζε η ερευνήτρια-, «μια μάνα μόνη από τα χαράματα: προσπάθησα να της πω για τη σημασία της έρευνας, αλλά πη καχυποψία της δεν μου άνοιγε την πόρτα, μέχρι που από τα πολλά μιού λέει “παιδάκι μου, έτσι βγάζεις το ψωμάκι σου; Ελα να σου φτιάξω έναν καφέ”».

Το θέμα της προίκας

Μοιράζεται μαζί μας μια πολύ επιτυχημένη περίπτωση γυναίκας που έφυγε πολύ νέα από το ορεινό χωριό της απέναντι από τον Ολυμπο, έφτασε στην Αυστραλία, δούλεψε στα εργοστάσια όπως οι άλλοι, έφερε τον αγαπητικό της από το χωριό:

«Το θέμα της προίκας ήταν πολύ ουσιαστικό, δεν είχαν καμία ελπίδα να παντρευτούν έναν άνθρωπο της προκοπίς αφού οι γονείς είχαν πολλά παιδιά συνήθως και καθόλου χρήματα, οπότε το ταξίδι, η πρόσκληση ήταν ένα είδος προίκας».

«Δουλέψανε πάρα πολύ σκληρά, ο νεαρός στις οικοδομές έμαθε την τέχνη, καθώς εκεί φτιάχνουν ξύλινα σπίτια, έμαθε να κάνει οροφές και με ό, πιλεφτουδάκια μαζέψανε ανοίξανε ένα μιλκ μπαρ -ένα είδος μικρού μπακάλικου με ροφήματα από γάλα- εκτός πόλεως κι αυτό ήταν ρίσκο, αν και την περιοχή την εποκεπόταν κόσμος».

«Το ανοίξανε με δάνειο, δούλευαν εκείνος στις οροφές κι εκείνη στο εργοστάσιο και μετά στο μαγαζί, κάνανε και δύο αγοράκια, ο μεγάλος γιος από 10 χρόνων κρατούσε το ταμείο στο μιλκ μπαρ και άρχισαν να αγοράζουν σπίτια, με δάνεια που συνέφεραν τότε. Ξεπληρώνουν το πρώτο, πήραν δεύτερο και τρίτο, σαν ένα είδος αποταμίευσης».

Ο άντρας που ήταν της δουλειάς τα έφτιαχνε, και με αυτόν τον τρόπο δημιούργουσαν μια μεγάλη περιουσία: νοικιάζανε τα δωμάτια σε νεοφερμένους Ελληνες που είχαν ανάγκη αυτήν την προστασία, καθώς οι υπηρεσίες δεν τους βόλευαν, ήταν στα αγγλικά και μακριά από την περιοχή

τους, ενώ για να μπορούν να πληρώσουν τα ενοίκια φρόντιζαν να τους βρουν και δουλειές.

«Ετσι, οι νεοφερμένοι έμπαιναν αυτόμata σε μια κοινότητα, έβρισκαν σπίτι, δουλειά και βοήθεια σημαντική, ακόμη και για τα πιο απλά: όπως το να βρουν τον δρόμο τους, ποιο λεωφορείο θα πάρουν για να πάνε στη δουλειά τους. Ετσι, ξεχρέωναν τα σπίτια τους πολύ εύκολα, μέσα σε 7 χρόνια, εκεί που οι Αυστραλοί χρειάζονταν μια ζωή...».

Οταν αποφάσισαν να γυρίσουν στην Ελλάδα, τα παιδιά ήταν οπων εφηβεία και η περιουσία τους αριθμούσε τέσσερα σπίτια και το μαγαζί.

«Ήταν ρίσκο, οι γονείς φοβούνταν μήπως τα παιδιά δεν προσαρμοστούν εύκολα* και συνάντησαν όντως κάποια προβλήματα όταν επέστρεψαν στην κοντινή πόλη - όχι στο χωριό. Ομως, παρά το γεγονός ότι τους έλεγαν “Αυστραλούς”, “ξένους”, τα παιδιά προσαρμόστηκαν περισσότερο στην ελληνική ζωή και δεν θέλαν να γυρίσουν πίσω όταν οι γονείς τους το αποφάσισαν.

Εν τω μεταξύ οι γονείς είχαν αγοράσει γη στην πόλη, τα παιδιά μεγάλωσαν και έχτισαν ένα τετράωρο σπίτι για όλους, καθώς τα αγόρια είχαν κάνει δικές τους οικογένειες, με το ισόγειο για τα γλέντια και μπάρμπεκιου στον κόπο, πολύ ωραία διαμορφωμένο. Τα παιδιά είχαν μάθει και τη δουλειά του ξύλου, ο ένας να κτίζει οροφές κι ο άλλος έφερε μποχανήματα από το εξωτερικό και άνοιξε ένα μεγάλο ξυλουργείο που εισήγει ξύλα. Τελικά, οι γονείς δεν γύρισαν πίσω, ο πατέρας ασχολήθηκε με τον έναν

γιο στις οροφές, πούλησαν τα τρία σπίτια στην Αυστραλία και κράτησαν ένα για σιγουριά “μήπως κάπι πάει στραβά”... Την τελευταία φορά που τους είδα ήταν και οι τρεις εδώ, ευχαριστημένοι από τις δουλειές τους, ο πατέρας συνταξιοδοτημένος, τα παιδιά παντρεμένα, με παιδιά».

Απ' το κατσικώρι στο φρενοκομείο

«...Ολα θα τα υποφέρει, θα καθίσει στο θρανίο Κείνο όμως που φοβάται είναι το φρενοκομείο.

Στην καινούργια σου πατρίδα μετανάστη Σου ευχόμαστε πολλά.

Μια καλή σταδιοδρομία Και προπάντων μετανάστη

Στη ζωή σου ψυχραιμία...».

Από το τραγούδι «Ο καινούριος μετανάστης» σε σίχους και μουσική N. Κόικα, πχογραφημένο στη Μελβούρνη.

Δεν ήταν όλες οι περιπτώσεις μετανάστευσης στην Αυστραλία επιτυχείς, για να αναδειχτούν και οι πολιτισμικές διαφορές που κάποτε ήταν άγνωστες.

Η συνομιλήτριά μας μνημονεύει την περίπτωση μιας κοπέλας που πήγε στο «φρενοκομείο» που λέει και το τραγούδι:

«Δεν είχαν καμία γνώση της διαφορετικότητάς της και θεώρησαν ότι αυτή η κοπελίτσα των 17-18 χρόνων επειδή δεν κοιμόταν στο κρεβάτι, αλλά στο πάτωμα, όπως είχε συνηθίσει στο χωριό της, έκανε κάπι τρελό.

Τα μεγαλοαστικά σπίτια έχουν κάπι χαλιά 20 πόντους πάχος, οπότε το θεωρούσε πάρα πολύ φυσικό να ξαπλώνει εκεί. Ήρθε από το κατσικώρι,

μπήκε σε ένα μεγαλοαστικό σπίτι και άντε να κειριστείς όλα τα πλεκτρικά είδη που είχε και να προσαρμοστείς σε ένα διαφορετικό τρόπο ζωής, αποκομμένη από όλους. Και αυτό είναι το κακό γιατί δεν είχε κανέναν να μιλήσει τη γλώσσα της, να επικοινωνήσει, αφού δούλευε εσωτερική υπηρεσία...

»Η παρεξήγηση οδηγούσε σε παρεξήγηση, χωρίς τη δυνατότητα της επικοινωνίας και δεν σκεφτήκαν να χρησιμοποιήσουν κάποιον που να ξέρει ελληνικά... Θεώρησαν ότι κάπι δεν πάει καλά. Εφεραν γιατρό, αλλά άντε να συνεννοθείς, πήγε σε ψυχίατρο, αλλά σε τη γλώσσα να μιλήσει και μετά ήρθε στο ψυχιατρικό ίδρυμα για να τρελαθεί κυριολεκτικά.

»Υπήρχαν και παρωπίδες, όλες αυτές οι μικρές παρεξηγήσεις οδηγούσαν σε μεγάλα τραύματα. Εκ των υστέρων αντιλήφθηκαν ότι έπρεπε να βάλουν μεταφραστές, ιδιαίτερα στα νοσοκομεία, γιατί αυτοί οι άνθρωποι δεν είχαν τρόπο να επικοινωνήσουν... Αντε να πάρεις μια κοπέλα που κοιτάζει κατσίκες και δεν ήξερε καλά καλά ελληνικά και να τη βάλεις σε ένα αστικό σπίτι εκτός χώρας, χωρίς ένα προστατευτικό περιβάλλον...».

Εν κατακλείδι, π. κ. Αμπρά αναδεικνύει τη σημασία που είχε η κοινότητα ώστε να καταφέρουν όχι απλώς να τη βγάλουν πέρα, αλλά να επιτύχουν παρά πις κακές προβλέψεις, καθώς πίστευαν στην προκοπή:

«Ενας πρόσθετος λόγος ήταν ότι επρόκειτο για μια κοινότητα ομοίων, υπήρχε δηλαδή ένα ισοζύγιο αντρών/γυναικών όμοιας τάξης και παρόμοιας εκπαίδευσης ώστε να υπάρχει η δυνατότητα κοινωνικών σχέσεων μεταξύ τους».

Στα λίγα χρόνια που μεσολάβησαν μέχρι τη δεύτερη συνέντευξη, οι περισσότερες ήταν ήδη παντρεμένες, είχαν το οπικό τους, είχαν στεριώσει. Συνολικά από τις 78 γυναίκες που παρακολούθησαν στη μελέτη, οι 22 ήταν αυτές που επέστρεψαν τελικά πίσω στην πατρίδα...

Το 400σέλιδο βιβλίο «Black Night White Day, Greece born women in Australia, a longitudinal Story», εκδόσεις Avago Books, συνέγραψαν οι Ρέτζιναντ Απλεγιάρη, επίτιμος καθηγητής Οικονομικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αυστραλίας, η κοινωνιολόγος Αννα Αμπρά και ο Τζον Γιαννάκης, επιστημονικός συνεργάτης σε πανεπιστήμια της Αυστραλίας.

(Πηγή: Εφημερίδα των Συντακτών)

